

miació y hi concurriria per el discerniment: la segona no es tan moral perque porta al agricultor á la agremiació per l' egoïsme: aquest, no obstant, es més factible y al mateix temps portaria la primera perque, un cop lograda la agremiació, te aquesta medís per instruir als agremiats, ja ab revistas, ja ab conferencias ó congressos com el que que estém celebrant.

Per lograr, donchs, la agremiació se ha de buscar per tots els medis possibles que 'l agricultor hi trobi tantas ventatjas com siga possible, y aquestas podrian ser moltas si per part del Govern poguessim obtenir lleys protectoras per la agricultura.

L' agricultor se troba avuy día premsat, com vulgarment se diu, per totas parts; el que li proporciona las llevors, guanos y demés que necessita pera fer produhir las terras, no sols ho ven á preus exorbitants, sino que també moltas voltas li ven géneros sofisticats ó llevors degeneradas, fent d' aquest modo que 'l comprador no sols llensi els diners, sí que també el temps que emplea en fer venir las viandas.

El negociant que ha de comprarli els productes que la terra li proporciona, procura també pagarlos al ínfim preu possible, á lo que ha de accedir moltas voltas el pagés per la necessitat que te de fer diners per cubrir perentorias necessitats.

Si 'l pagés per qualsevol de las sevas operaciós necessita acudir al prestam, troba uns usurers que l' acaban de explotar, exigintli un interés molt superior al que aquells diners li produhirán á ell, y per consegüent ruinós.

Y per fi de acte, no pot pagar la contribució, vé 'l fisch y se li apodera de las fincas, mobles y demés, y s' ho ven per pòchs diners, quedantse el pobre pagés sense camp ni casa, no podent pagar ni enmatllevar, perque per tot arreu, com vulgarment se diu, hi troba cent lleguas de mal camí.

A salvar de tots aquets perills y apreturas están cridats els Gremis, Càmaras ó Sindicats Agrícols, establint cooperativas per compras y vendas y Caixas de préstams ó Banchs agrícols.

Aquestas societats, tal com están autorisadas avuy día, es molt limitada la part práctica de las mateixas y encara duptosas las ventatjas que la lley aparentment els concedeix.

El meu propósit en aquesta ocasió, es sols ocupar-me del crédit agrícol, base principal de las societats d' aquesta mena, á tenor de la proposició adicional que segueix y que tinch el gust de sometre á la deliberació de l' Assamblea»